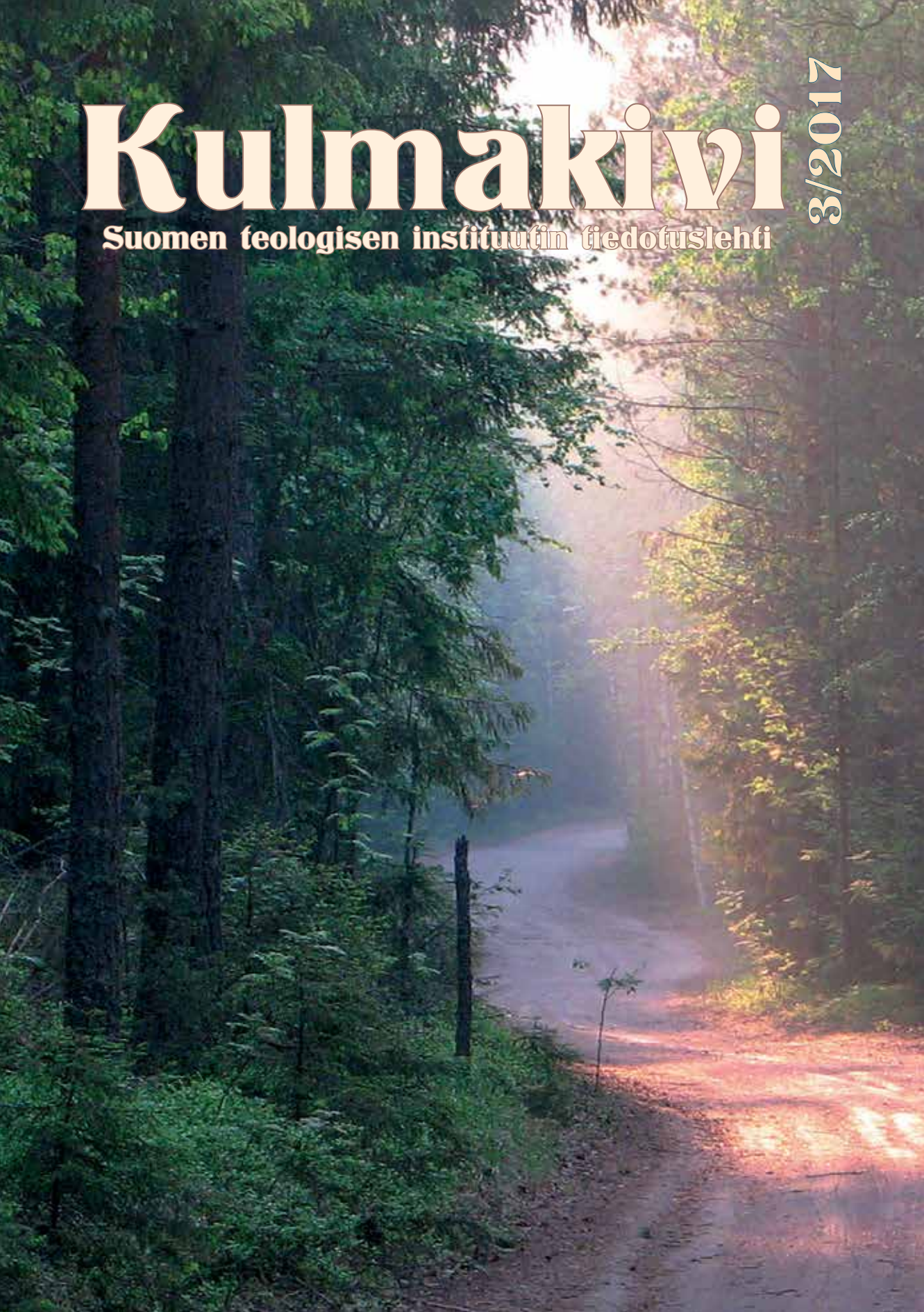

Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

3/2017

Pääkirjoitus: Mitä tekisin?

Jari Rankinen, vs. pääsihteeri 7.6.2017

Juttelin ystäväni kanssa messun jälkeen. Hän on luterilainen kristitty ja käy melkein joka sunnuntai jumalanpalveluksessa. Hän sanoi: - Mietin nykyisin usein, miksi olen seurakunnan jäsen. Maksan melko suuren jäsenmaksun mutten ole oikeastaan ollenkaan mukana seurakunnassa. Hän siis tarkoitti, pitäisikö hänen erota kirkkomme paikallis seurakunnasta, jonka aktiivinen jäsen hän oli aiemmin.

Hienoa että on kristittyjä, joille juuri paikallisseurakunta on hengellinen koti. Mutta on myös ystäväni kaltaisia kristittyjä, ja heitä on yhä enemmän. Mitä tekisin, että he pysyisivät kirkossa?

Tänä keväänä kirkolliskokouksessa keskusteltiin siitä, voisiko luottamushenkilö, joka muuttaa saman seurakuntayhtymän sisällä toisen seurakunnan alueelle, jäädä jäseneksi seurakuntaan, jossa on ollut ja jatkaa luottamustehtävässään. Entä voisiko tämä koskea myös muita seurakunnan jäseniä, jotka muuttavat? Tuntuisi järkevältä, mutta tuolle ystävälleni tällä tuskin olisi merkitystä.

Mutta tällä olisi: Messuyhteisö, johon hän kuuluu, ja sen messut olisivat osa sen seurakunnan elämää, jonka alueella messut pidetään. Ja ne, jotka ovat mukana tässä messuyhteisössä, voisivat olla tämän seurakunnan jäseniä. Jos saisin päättää, menisin vielä pidemmälle: antaisin perustaa uusia seurakuntia. Pahempaakin voi kirkossa tapahtua kuin että syntyy uusi seurakunta.

Ajatuksenani on, että esimerkiksi muutama sata luterilaista kristittyä voisi perustaa seurakunnan, joka olisi osa kirkkoamme. Nyt tehdään toisin ja seurakuntia lakkautetaan. Silti antaisin luvan seurakuntien perustamiseen ja etsisin toimivia ratkaisuja verotukseen, tulojen jakamiseen, hallintoon ja

kiinteistöihin. Ja siihen, mihin seurakunnan täytyy sitoutua ja missä asioissa saa olla erilaisuutta, jotta voi olla kirkkomme seurakunta.

Seurakuntien lukumäärän kasvun ei tarvitse tarkoittaa, että on monimutkaista tai että seurakunnat kamppailevat toisiaan vastaan. Jos halutaan, uusien seurakuntien voidaan antaa syntyä hallitusti ja kirkkoa rakentavasti.

Tulevaisuudessa luultavasti ne kirkot pärjäävät, jotka eivät muodoissa ja rakenteissa tarraa menneeseen. Voi olla, että parinkymmen vuoden kuluttua ihmetellään nykyistä käytäntöämme: sai kuulua vain seurakuntaan, jonka alueella asui, eikä uutta voitu perustaa.

Mutta miksi pysyä tässä kirkossa? Eikö olisi yksinkertaisempaa perustaa uusi kirkko ja seurakuntia siihen? On esimerkkejä, jotka eivät rohkaise tälle tielle. Perustettiin uusi kirkko, sitten riideltiin ja syntyi kolme uutta kirkkoa. Raamattu kehottaa kristittyjä pysymään yhdessä. Mitä kehotus tarkoittaa tässä tilanteessa, jossa me olemme?

On monia syitä, miksi kaikille paikallisseurakunta ei enää ole paikka, jossa eletään ja tullaan yhteen toisen kristittyjen kanssa. Naispappeus on yksi syy ja on muitakin syitä. Syyt voivat olla myös hyvin käytännöllisiä. Olipa syy tämä tai tuo, kirkkomme ei saisi menettää kristittyjä, joille luterilaisen kirkon usko on rakas. Eikä messuja, joihin osallistuu myös paljon perheitä ja nuoria.

Kun näistä keskustellaan, käytetään usein sanaa henkilöseurakunta. Toinen ystäväni sanoi: - Kun kuulin ensimmäisen kerran tuon sanan, ajattelin, että se tarkoittaa seurakuntaa, joka kokoontuu henkilön, valloittavan pastorin, ympärille. Kuka keksisi paremman sanan?

Voitko pyytää jäseneksi?

STI:llä on tukijäseniä eri puolilla Suomea melkein 2.000. Myös uusi tukijoita tarvitaan. Onko sinulla ystävä, joka voisi ryhtyä STI:n tukijäseneksi? Voisitko kysyä?

Ystävälle voisi kertoa STI:stä vaikkapa nämä: STI on sitä varten, että seurakuntiin, kristillisiin järjestöihin, lähetyskentille, messuyhteisöihin ja kouluihin uskonnonopettajiksi saataisiin Raamattuun ja luterilaiseen uskoon sitoutuneita teologeja ja pastoreita. Heitä tarvitaan. STI lisäkouluttaa ja tukee teologian opiskelijoita tässä tarkoituksessa. On tärkeää että teologian opiskelijoilla on paikka, jossa tavata toisia, jutella ja puhua teologiaa. STI tarjoaa paikan vertaistukeen. STI on myös tärkeä toimija kirkkomme herätysliikkeiden välisessä yhteistyössä. Tätä yhteistyötä tarvitaan. Tukijäsenmaksu on 35 euroa vuodessa, opiskelijoilta 10 euroa. Tukijäsenet saavat kuusi kertaa vuodessa Kulmakivi-lehden.

Tukijäseneksi voi liittyä soittamalla STI:n toimistoon (puh. 09 668 9550) tai lähettämällä sähköpostia osoitteeseen kirsi.hanninen@sti.fi tai tavallista postia osoitteeseen Suomen teologinen instituutti Kaisaniemenkatu 13 A 4 krs. 00100 Helsinki. Sähköpostiin tai tavalliseen postiin tulisi kirjoittaa nimi, osoite ja mahdollisesti puhelinnumero sekä lause, jolla kertoo liittyvänsä STI:n tukijäseneksi.

Uusi Iustitian Supplement Series -julkaisu!

STI julkaisee tohtori Martti Vaahtorannan väitöskirjan (1998) suomennoksen JUMALAN KUVAN UUDISTUMINEN - Jumalan ja ihmisen yhdistyminen, sen edellytykset ja implikaatiot Johann Gerhardin teologiassa.

Johann Gerhardia pidetään yhtenä uskonpuhdistusta seuranneen luterilaisen puhtasoppisuuden ajan merkittävimmistä teologeista. Hänen tuotantonsa käsittää niin systemaattisteologisia ja eksegeettisiä kuin saarna- ja hartauskirjojakin.

Vaahtorannan tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, mitä Gerhard tarkoittaa kautta koko hänen tuotannossaan löytyvällä ajatuksella Jumalan ja ihmisen yhdistymisestä. Kysytään, kuinka ajatus "uniosta" suhtautuu Gerhardin opetukseen jumalattoman vanhurskauttamisesta ja tämän vähittäisestä uudistumisesta eli pyhityksestä.

Kirja osoittaa, että luterilainen ortodoksia ei pidä "oikeaa oppia" ja "pyhää elämää" toisensa pois sulkevinä painotuksina. Sen sijaan ne kuuluvat välttämättä yhteen myös puhtasoppisuuden ajan teologiassa. Kirjan analyysi on perusteellinen ja asiaa käsitellään kaikkiaan 350 sivulla.

Teosta saa tilata Suomen teologisesta instituutista hintaan 24 e (+ postikulut).

Minkälaiseen temppeleihin Jumalan piti palata?

Helluntain sanoma kertoo siitä, että Pyhä Henki palaa Herran temppeleihin. Välillä Pyhä Henki ei nimittäin ollut asunut temppeleissä. Pakkosiirtolaisuuden aikana Israel oli menettänyt koko pyhäkön, koska Jerusalemi hävitettiin. Hesekiel kuvaa dramaattisesti sitä, miten Pyhä Henki pakenee temppeleistä ja jäljelle jäävät vain kiviset rauniot. Monien juutalaisten opettajien mielestä Herran Henki ei koskaan palannut Uudesta testamentista tunnettuun Herodesin temppeleihin. Sen sijaan profeettojen lupauksiin vedoten odotettiin, että lopullisen pelastuksen koittaessa Henki palaa pyhäkköön.

Temppelein piti kyllä olla Pyhän Hengen paikka. Vanhassa testamentissa kuvataan paljon sitä, miten ”Herran kirkkaus” asetuu pyhäkköteltan päälle, kuvaten näin Jumalan läsnäoloa (2. Moos. 40:35). Samat kuvaukset koskevat Jerusalemin temppeleitä (1. Kun. 8:10-11). Kun Pietari vetoaa helluntaipuheessaan (Ap.t. 2) profeetta Joelin lupauksiin (2:28-32), hän selittää, että nyt vanhat lupaukset ovat toteutuneet. Pyhä Henki on vihdoinkin laskeutunut Herran lahjoittamaan uuteen temppeleihin: ”Viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, minä vuodatan Henkeni kaikkiin ihmisiin”.

Apostolien mukaan Pyhä Henki palaa uuteen temppeleihin, joka rakennetaan elävistä kivistä. Tällä temppeleillä on ylimmäinen pappinsa ja sillä on uhrinsa, mutta kaikki on toisin kuin ennen. Heprealaiskirjeessä kerrotaan, että Kristus kykenee tekemään uskovat täydellisiksi sen tähden, että hän on täydellinen ylipappi (arkhiereus). Kolmannen luvun alussa Jeesusta verrataan Moosekseen, koska jo tämä oli luottamuksen arvoinen ”kaikissa hänen huoneensa [temppeleinsä] asioissa” (3:2). Jeesuksen kunnia on kuitenkin Mooseksen kunniaa suurempi yhtä paljon kuin ”rakentajan kunnia on rakennuksen kunniaa suurempi”. Kristus ei ole kirjoittajan mukaan ainoastaan palvelija tai välittäjä. Hän on suorastaan uuden temppelein rakentaja.

”Kristus sen sijaan on Poika, jonka haluttuun on uskottu Jumalan koko rakennus [temppeli]. Tämä rakennus (oikos) olemme me, kunhan loppuun saakka säilytämme rohkeutemme ja luottavaisin ja iloisin mielin tuomme julki toivomme.” (Hepr. 3:6).

Heprealaiskirjeen kristologian keskipisteessä on papillinen Messias, joka ylimmäisenä pappina rakentaa käsin tekemätöntä temppeleitä. Kristukseen uskovat muodostavat tuon temppelein. Kirjeessä ei tarkasti eritellä, kutsutaanko uskovia temppelein kiviksi vai papeiksi. Joissain kohdin tosin todetaan, että uskovilla on uudessa temppeleissä papillinen asema: ”meillä on siis täysi oikeus astua sisälle kaikkeinpyhimpään” (10:19).

Pyhä papisto

Myös Pietarin ensimmäisessä kirjeessä eskatologisen temppelein ajatus on vahva.

Seurakunta on tekstin mukaan hengellinen rakennus ja pyhä papisto. Pelastuksen temppelin kuvat esiintyvät Pietarin kirjeessä ehkä rikkaammin kuin missään muualla evankeliumien ulkopuolella.

“Tulkaa hänen luokseen, elävän kiven luo, jonka ihmiset ovat hylänneet mutta joka on Jumalan valitsema ja hänen silmissään kallisarvoinen. Ja rakentukaa itsekkin elävinä kivinä hengelliseksi rakennukseksi, pyhäksi papistoksi, toimittaaksenne hengellisiä uhreja, jotka ovat Jumalalle otollisia Jeesuksen Kristuksen tähden.” (1. Piet. 2:4-5)

Hengellisen temppelin näkemys vahvistetaan kirjeessä muutamalla Vanhan testamentin avainkohdalla. Kirjeessä käytetty raamattuperustelu perustuu itse asiassa samaan tekstisikermään, jota Paavali on käyttänyt kohdassa Room. 9:33. Sen ensimmäisenä tekstinä on Jesajan ennustus uudesta peruskivistä: ”Katso, minä lasken Siioniin peruskiven” (Jes. 28:16, 1. Piet. 2:6). Eskatologinen temppeli perustetaan tulevan Messiaan varaan. Langennut Israel kuitenkin hylkää tämän kiven, kuten Psalmi 118:22 toteaa (vrt. Matt. 21:42). Pelastuksen seurakunnalle eli uudelle temppelille tästä hylätystä kivistä tulee kulmakivi (1. Piet. 2:7).

Paavalinkin käyttämän sikermän mukaan sama kivi ja kallio on kansalle toisaalta kompastuskivi. Tämä hankala kalliionlohkare on Jesajan mukaan Jumala itse: ”Hänestä on tuleva solmu ja este, kompastuskivi, kalliionlohkare Israelin kahden kuningashuoneen tielle, Jerusalemin asukkaille loukku ja ansa” (Jes. 8:14).

Korkea käsitys Kristuksesta on jo ennen Paavalin kirjeiden kirjoittamista yhdistänyt Psalmin 118 Jesajan tekstiin Jumalasta Israelin kompastuskivenä. Kansan hylkäämästä Messiaasta tulee eskato-

logisen temppelin peruskivi. Kristus on ”elävä kivi”, ja vastaavasti uskovat rakentavat tuon temppelin (hierateuma hagion) elävinä kivinä (lithoi zōntes). Eskatologisen temppelin näkökulmasta seurakunnan jäsenet ovat myös papisto, pyhä heimo (ethnos hagion), joka saa olla yhteydessä Jumalaan.

“Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, Jumalan oma kansa, määrätty julistamaan hänen suuria tekojaan, joka teidät on pimeydestä kutsunut ihmeelliseen valoonsa. Ennen te ette olleet kansa, mutta nyt te olette Jumalan kansa. Ennen te olitte armoa vailla, mutta nyt on Jumala teidät armahtanut.” (1. Piet. 2:9-10)

Vanhan testamentin raamattutodisteita kerraten kirjoittaja vahvistaa vielä ajatuksen siitä, että pakkosiirtolaisuudella rangaistu Israel saa armahduksen jälkeen jälleen olla Jumalan kansa. Helluntain sanoma kertoo siitä, miten Jumala uudistaa temppelinsä kuivan kauden ja viholisuuksien ajan jälkeen. Jumala rakentaa uuden temppelin elävistä kivistä. Hän lahjoittaa Pyhän Hengen seurakunnalle, joka on todellinen Herran huone. Meistä jokainen täytetään Pyhällä Hengellä papistoksi uuteen pyhäkköön. Näin pelastus täyttää kaikki Jumalan lupaukset.

Timo Eskola

Luterilaisen uskon helmiä: Tärkeysjärjestys kuntoon

Topias Tanskanen TK, Åbo Akademi, fil.yo., Helsingin yliopisto

Lukiessani Tunnustuskirjoja ensimmäistä kertaa kunnolla läpi muutama vuosi sitten hämmästyin sitä syvyyttä ja selkeyttä, jota tässä melkein 500 vuotta vanhassa kirjakokoelmassa on. Halusin perehtyä tarkemmin luterilaiseen uskoon ja arvioida, kunnan luterilaiseen eli raamatulliseen tapaan, onko se yhtäpitävä Raamatun kanssa. Tunnustus ja Tunnustuskirjathan ovat enemmän tai vähemmän systemaattisesti jäsennelty esitys siitä, miten luterilaiset ovat Raamattunsa ymmärtäneet.

Läpikäyminen oli antoisaa, ja suositelen sitä kaikille! Ensivaikutelma tuntuu puuduttavalta: lukea nyt jotain ikivanhaa pölyttynyttä tekstikokoelmaa. Mutta hyvä uusi suomennos madaltaa kynnystä, ja netistä löytää myös hyviä ”tunnareiden” lukuohjelmia.

Jumalan silmissä tärkeää?

Minua itseäni on viime aikoina puhutellut paljon eräs vähemmän esillä oleva uskon helmi, jolla on kylläkin myös tärkeä yhtymäkohtansa itse uskonpuhdistuksen päälöytöön eli uskonvanhurskauteen. Puhun nyt elämän tärkeysjärjestyksestä ja siitä, minkä me ihmiset arvotamme tärkeäksi, tai enemmänkin: minkä me oletamme olevan Jumalan silmissä tärkeää.

Meihin ihmisiin, tai ainakin meidän kulttuuriimme, on jollakin tavalla sisäänrakennettuna oletuksia siitä, mitä Jumala meiltä vaatii tai mikä on arvokasta Jumalan silmissä ja mikä ei. Teemme usein

seuraavanlaisia jaotteluja: on olemassa hengellistä työtä ja maallista työtä. On olemassa seurakuntaelämä ja muu elämä, jolle me annamme lisämääreen maallinen. Jumala arvostaa sitä työtä, mitä me teemme seurakunnan vapaaehtoistyössä, tai sitä, että me rukoilemme ja lueimme paljon Raamattua ja opetamme ja evangelioimme. Sen sijaan se, mitä me teemme ”arjessa”, jää vähälle huomiolle. Keskustelujen pitää jollakin tavalla olla hengellisiä tai ne ovat turhia.

Panta alkaa puristaa. Tätäkö Jumala tahtoo? Eikö Jumala tahdokin tätä? Uskosta tulee lakihenkistä. Kadota elämäsi, niin löydät sen, näinhän sanoo Jeesuskin (Matt. 16:25).

Kymmenen käskyä

Luterilainen tunnustus avaa tätä ongelmaa omasta historiallisesta kontekstistaan käsin. Pappa Luther oli itse pitkään munkki Luther. Hän meni luostariin, kielsi itsensä niin hyvin kuin vain voi ja luuli palvelevansa Jumalaa ennen kaikkea erilaisin kieltäymyksin, joita Jumala itse ei kuitenkaan ole sanassaan ohjeistanut.

Lutherin ja muiden reformaattoreiden löytö oli seuraava: Jumalan tahto löytyy ensisijaisesti Raamatun kirjoitetusta sanasta. Se, mitä Jumala käskee Raamatussa, on siis Jumalan tahdon mukaista ja arvokasta. Ja se, mitä Jumala käskee Raamatussa, on usein erilaista kuin omat luulomme siitä.

Jumalan tahdon kiteytys löytyy kymmenestä käskystä. Ja kun sitä lukee, niin ylihengellistetyillä tulkinnoilla kuorrutetut inhimilliset arvoasetelmat romahtavat. Esimerkiksi naimattomuus ei ole Jumalan silmissä yhtään arvokkaampaa kuin avioliiton kunniaa pitäminen. Ja kuudes käsky on annettu juuri sitä varten! Toisin sanoen Jumalan selkeä tahto, myös teologeille ja kaiken maailman julistajille, on se, että puolisoista ja perheestä täytyy pitää huolta. Ne menevät siis jopa oman hengellisen työn edelle, vaikka sitä niin usein luullaan niin korvaamattomaksi! Tässä saan itsekin olla oppilaana.

Jumalan luoma on hyvää

Löydät siis elämän selkeät suuntaviivat ja kristityn kutsumuksen kymmenestä käskystä, et turhista kieltäymyksistä, joita me ihmiset niin helposti asetamme elämäämme ja luulemme niin olevamme erityisen hurskaita. Augsburgin tunnustus sen oivallisesti kiteyttää myöhemmissä artikloissaan. Esimerkiksi 26. artiklassa luterilaiset kritisoiivat munkkielämän turhaa ylistelemistä. Kyseiset ihmisten laatimat säännöt olivat näet hämärtäneet Jumalan käskyt, sillä ”koko kristillisyyden katsottiin olevan vain tiettyjen pyhäpäivien viettoa, uskonnollisten tapojen noudattamista, paastoja ja tietynlaisen puvun pitämistä.”

Tällaista elämäntapaa kutsuttiin tunnustuksen mukaan vieläpä hengelliseksi tai täydelliseksi elämäksi. Samalla unohdettiin Jumalan käskyt, jotka ohjasivat perheen perustamisen ja kasvattamisen tai yhteiskunnallisen elämän viisaasti hoitamisen ja rauhan rakentamisen arvoistamiseen. Niitä pidettiin ”maallisina ja epätäydellisinä tekoina, jotka ovat paljon arvottomampia kuin mainittujen ylevien

Topias Tanskanen Gerissimivuorella Israelissa, joka on samarialaisten pyhä vuori. Näillä vuorilla lausuttiin kiroukset ja siunaukset (Gerissim) Israelin kansalle, ks. 5.Moos. 27:12-14.

velvollisuuksien noudattaminen.” Ei näin!

Jumala on myös Luoja, ja se hyvä, mitä Jumala on luonut, on hyvää edelleen. Jumalaa voi palvella muuallakin kuin luostarissa tai missään sen nykypäiväisessä vastineessa. Jumalan tahto kannattaa tarkistaa Raamatusta eikä omista kuvitelmistä.

Punnitaan arjessa

Me etsimme tietenkin isoja tunteita ja kokemuksia, olemmehan tottuneet siihen tässä kokemuksista ja tunteista korostavassa kulttuurissa. Mutta kristillinen elämäntapa punnitaan arjen elämässä: vanhempien kunnioittamisessa, puolison rakastamisessa, omissa pienissä arjen valinnoissa siellä, minne Jumala on meidät elämäsämme asettanut. Samalla tulee ymmärtäneeksi oman syntinsä suuruuden, kun huomaa, ettei pysty edes tässä toimimaan Jumalan tahdon mukaan. Sitä kautta aukeaa myös armon mittaamaton avaruus.

Esittelyssä: Stig-Erik Enkvist

Haastattelu ja kuva: Jari Rankinen

Stig-Erik Enkvist rakensi vielä vuosi sitten veneitä, nyt hän hoitaa LFF:n (Laestadianernas Fridsföreningars Förbund) toiminnanjohtajan tehtävää. LFF:n tilaisuuksiin osallistuvien määrä Pohjanmaalla hämmästyttää ja rohkaisee.

Stig-Erik kertoo itsestään:

- Olen 51-vuotias puoliso, perheen isä ja isoisä. Synnyin Pietarsaassa, äitini oli kaksikielinen mutta kotona puhuimme ruotsia, nyt asumme vaimoni kanssa Kokkolan vieressä Larmsossa. Meillä on yhdeksän lasta ja viisi lastenlasta.

Stig-Erik toimi pitkään veneteollisuudessa työnjohtajana. LFF:n maallikkosaarnaaja hän on ollut 14 vuotta. Viime kesänä herätysliike kutsui hänet ensimmäiseksi toiminnanjohtajakseen. Tarvittiin työntekijä, joka voi keskittyä johtamaan ja koordinoimaan herätysliikkeen toimintaa kotimaassa.

- Kesämökki on minulle tärkeä paikka. Harrastan sukututkimusta ja historiaa. Kirkkohistoria kiinnostaa erityisesti. Saan elää onnellista elämää perheeni ja Vapahattajani kanssa.

Hämmästyttäviä lukuja

Vanhempi pojistamme vieraili muutama vuosi sitten Pohjanmaalla ja siellä seuroissa. Kun hän kertoi, paljonko joka sunnuntaisissa seuroissa oli väkeä, en uskonut. Mutta hän ei liioitellut. Stig-Erik kertoo Risöhallin rukoushuoneesta Larmsossa:

- Tavallisesti sunnuntain seuroissa tässä rukoushuoneessa on 400-550 osallistujaa. Kirkkosalissa on tilaa 500:lle ja salin vieressä on tarjoiluhuone, jossa varsinkin lapsiperheet ovat, sekä tilat kaikkein pienimmille. Kaikenikäiset osallistuvat seuroihin.

- Sunnuntaina aamupäivällä on pyhäkoulu, keskiviikkoisin raamattuopetus nuorille, jotka eivät vielä ole käyneet ripikoulua, ja toisinaan perjantaisin nuorteilta. Nuoret ovat suurelta osin vastuussa omasta toiminnastaan.

Stig-Erik on toiminut sananjulistajana tässä rukoushuoneessa yhdessä neljän muun maallikkosaarnaajan kanssa.

- Kesäseurojen nuortenillassa nuoria on noin 1.500 eikä järjestysmiehillä ole työtä. Toivoisin, että media kertoisi myös tällaisista nuorten tapahtumista, Stig-Erik haastaa.

Rukoushuoneita LFF:llä on yhteensä yhdeksän. Niistä kahdeksan on Pohjanmaalla ja yksi Helsingissä. Pohjanmaan rukoushuoneista useimmat ovat toiminnaltaan ja suuruudeltaan Risöhallin rukoushuoneen kaltaisia. Joku on hieman suurempi, joku vähän pienempi.

- LFF:n seuroissa puhutaan ruotsia ja suomea. Yleensä puhe on ruotsiksi mutta käännetään suomeksi. Lisäksi puheita käännetään englanniksi ja siirretään nettiin, ja niin ne ovat esimerkiksi maahanmuuttajien kuunneltavissa.

Paluu alkuperäiseen

Stig-Erik kertoo uskostaan:

- Jumala on pitänyt minusta huolta ja johdattanut. Tahdon pysyä siinä, mitä on kirjoitettu Raamattuun. Jumala sana kertoo tien taivaaseen.

Monet Suomessa miettivät kirkon, seurakuntien ja herätysliikkeiden tulevaisuutta. Stig-Erik toivoo, että tapahtuisi sama kuin uskonpuhdistuksessa 500 vuotta sitten:

- Tulisi palata alkuperäiseen, siis Raamattuun. On poikettu uskosta, jota se opettaa ja jota isät ja äidit ovat tunnustaneet.

Herätysliikkeitä Stig-Erik rohkaisee uskollisuuteen Herralle ja sille, mitä hän sanoo.

- Jumala pitää huolta, kun kuuntelemme häntä ja otamme todesta.

Stig-Erik kertoo rukoilevansa nöyryytellä ja viisautta toisille ja omalle herätysliikkeelle.

- On tärkeää että pysymme yhdessä. Tämä aika on lyhyt – uskon, että Herramme palaa pian takaisin. Toivon, että herätysliikkeille olisi edelleen tilaa kirkossamme.

Mikä parasta?

Stig-Erik on nyt siis ollut melkein vuoden LFF:n toiminnanjohtajana. Mikä työssä on parasta ja mikä vaikeaa?

- Saan keskittyä hengelliseen työhön ja julistaa evankeliumia Vapahtajasta. Koen, että koko herätysliike tukee työtäni. Toivon, että voin olla yhdistävä tekijä herätysliikkeessämme ja toimia luottamuksen arvoisesti. Tärkeintä olisi toimia Jumalan mielen mukaan. Toivon, että monet rukoilevat puolestani.

- Tuntuu, että edessä on vaikeita aikoja. On suuria haasteita suhteessa kirkkoon. Suuressa joukossa on vetoa eri suuntiin. On tärkeää että pysymme ja kuljemme eteenpäin yhdessä.

Nyt jäsenjärjestö

LFF:n kesäjuhla, kesäseurat pidetään joka toinen vuosi Ähtävällä ja joka toinen Larsmossa. Näin on ollut 90 vuotta, ja tänä vuonna on Ähtävän vuoro. Juhla on heinäkuun toisena viikonloppuna.

Stig-Erik iloitsee myös siitä, että LFF on nyt STI:n jäsenjärjestö.

- Hienoa että tämä hanke saatiin luotattua satamaan. Olemme yhdessä vahvempia. Olen saanut paljon hyvää palautetta – maallikoilta, pastoreilta ja teologian opiskelijoilta – siitä, että olemme nyt STI:n jäseniä.

STI:n hallitus toivotti kokouksessaan huhtikuussa LFF:n lämpimästi tervetulleeksi STI:n jäseneksi. Nyt jäsenjärjestöjä on yhdeksän.

LFF nettisivut ovat osoitteessa www.lff.fi.

LFF liittyi STI:n jäsenjärjestöksi huhtikuussa. Tässä lehdessä on Vesa Pöyhtärin kirjoitus, joka kertoo, mikä on LFF, sekä LFF:n toiminnanjohtajan Stig-Erik Enkvistin haastattelu. LFF – lämpimästi tervetuloa!

LFF pähkinäkuoressa

LFF (Laestadianernas Fridsföreningars förbund) koostuu yhdeksästä jäsenrukoushuoneesta, jotka ovat Kokkolan ja Pietarsaaren seudun ruotsinkielisellä alueella. Lisäksi Vaasassa ja Helsingissä on rukoushuoneet. Turku toimii Helsingin alaisuudessa. Jokainen rukoushuone on täysin itsenäinen ja vastaa jäsentensä kanssa omasta toiminnastaan ja taloudestaan. Aktiivikävijöitä - lapset mukaan lukien - rukoushuoneissa on viikoittain noin 5000.

Lehti, radio, työntekijöitä ja lähetystyötä

Rukoushuoneet perustivat 1960-luvulla LFF:n huolehtimaan ja koordinoimaan puolestaan muutamia yhteisiä tehtäviä. Näitä ovat Sions Missionstidning -lehden julkaiseminen sekä kotimaan lähetystyö ja ulkolähetystyö. LFF huolehtii osaltaan myös isojen seurojen järjestelyistä. Palkattuja työntekijöitä on tällä hetkellä kotimaassa neljä ja ulkomailla Albaniassa kaksi. Lisäksi on taloudenhoitaja, joka tekee työnsä tuntityönä.

Kotimaan toiminnanjohtaja hoitaa kotimaan lähetystyötä alueilla, joilla ei ole rukoushuonetta. Työ on Radio LFF:n lähetyksistä huolehtimista, seurakuntavierailujen ja jumalanpalvelusvierailujen koordinoimista sekä laitos- ja vankilavierailuja. Kieliraja ei ole toiminnan este, sillä kaikki toiminta on kaksikielistä.

Ulkomaan lähetystyötä hoitaa ulkomaan toiminnanjohtaja. Lähetystyö käsittää Venäjän, jossa jokaisella rukoushuoneella on ystävyysseurakunta, sekä Albanian. Venäjällä on alueita ja pappeja, joita tuemme taloudellisesti. Perhe- ja avioliittotyötä sekä sielunhoidollista kriisityötä varten on yksi, tällä hetkellä osa-aikainen työntekijä. LFF:n yhteisestä nuorisotyöstä huolehtii nuorisotyöntekijä.

Kolme neljästä työntekijästä on teologeja ja neljäskin on lukeneisuutensa perusteella teologiin verrattava. Lähetystyöntekijöistä toinen on teologi.

Raamattu ja tunnustuskirjat

LFF:n oppiperustana ovat sääntöjen mukaan Raamattu ja Luterilaiset tunnustuskirjat. Rukoushuoneiden saarnoista ja opetuksesta vastaavat lähinnä niiden omat saarnaajat. Rukoushuonesaarnaaja kutsutaan ja asetetaan virkaan sananpalvelijaksi rukouksella ja käten päällepanolla. Kutsu ymmärretään elinaikaiseksi. Saarnaajan identiteetti on toimia rukoushuoneseurakunnan paimenena. Koska saarnavirka rinnastetaan käytännössä pappisvirkaan, nainen ei voi toimia saarnaajana.

Perinteen mukaan vain saarnaajaksi tai papiksi asetettu voi saarnata rukoushuoneella. Saarnaajat saavat koulutusta LFF:n puhujienkokouksissa, joissa vanhemmat saarnaajat ja papit alustavat yhteisiä keskusteluja. Ulkolähetystyö on pitänyt

lähetystyön tarpeita varten opetussarjaa Augsburgin tunnustuksesta.

Ihmisen ulkopuolelta

LFF:n uskonelämässä vapaa evankeliumi ja siihen liittyvä synninpäästö, joka julistetaan usein sanoilla ”Jeesuksen nimessä ja veressä”, ovat hengellisen elämän kulmakiviä. Lain ja evankeliumin saarnalla herätetään kasteen liitosta langenneita palaamaan takaisin samaan liittoon sekä rohkaistaan uskovia heidän kilvoittelussaan. Synninpäästön keskeisen aseman tähden LFF:n uskonkäsitystä voidaan luonnehtia evankeliseksi kristillisyydeksi, jossa pelastusta ei etsitä ihmisen oman sydämen tiloista ja tuntemuksista tai henkilön omista uskonratkaisuista vaan ihmisen sisäisen elämän ulkopuolelta, Jumalan asettamasta armonvälineestä. Synninpäästön sanan saa uskoa vastoin tunteitaankin, sillä se ymmärretään Jumalan armopäätökseksi.

Rauhansanalaisuus

Edellä mainittu synninpäästökäytäntö tunnetaan myös ns. vanhoillislestadiolaisuuden tunnuspiirteenä. LFF on osa vanhoillislestadiolaisuutta, mutta se ei kuulu Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistykseen – lestadiolaisuuden suurimpaan suuntaan – vaan on ns. rauhansanalaisuutta, joskaan tänä päivänä nämä identiteettinimikkeet eivät enää ole siinä määrin käytössä kuin ennen. Itseymmärrys varsinkin nuorempien keskuudessa on olla yksinkertaisesti ”kristitty”.

Lisääntyvää yhteistyötä

Venäjällä jo 30 vuotta tehty lähetystyö on avannut suhteita muihin luterilaisiin

herätysliikkeisiin ja järjestöihin. Tätä on tukenut myös yhteistyö - esimerkiksi yhteiset pyhäkoulut ja vierailut rukoushuoneissa - ruotsinkielisen evankelisuuden kanssa. Erityisen voimakkaan sysäyksen lisääntyvään yhteistyöhön on antanut valtiokirkon teologinen ja hengellinen rappio. LFF on kuulunut muiden luterilaisten herätysliikkeiden kanssa samaan rintamaan raamatullisen uskon ja elämän säilyttämiseksi. Muutamat rukoushuoneet ovat olleet mukana mm. järjestämässä herätysliikkeiden yhteistä Kyrkhelg-tapahtumaa ja LFF on osallistunut Seinäjokiryhmän keskusteluihin.

Rauhansanalaisista kristillisyyttä on Suomessa myös suomenkielisellä kieli-alueella. Suomenkielisen rauhansanalaisuuden keskusyhdistys on Lähetyisyhdistys Rauhan Sana (LYRS) ja myös sillä on itse-näisiä rukoushuoneita. Ruotsinkielinen rauhansanalaisuus on väkimäärältään suomenkielistä suurempi. Rauhansanalaisuutta on myös Ruotsin Lapissa, Norjan Altassa sekä Pohjois-Amerikassa.

Vesa Pöytäri

LFF ulkolähetyksen toiminnanjohtaja

Risöhallin rukoushuone

013478098

”Kymmenen vuoden teologit ovat niitä parhaita”, sanoi muuan Saarijärven kirkkoherra tavatessaan kesäkanttorinsa silloisen poikaystävänsä. Naureskelin vaivautuneesti ja totesin, etten suinkaan niin pitkään ole vielä opiskellut. Nyt olen saanut kyseenalaisen kunnian nousta tuohon kirkkoherran mainitsemaan ryhmään. En kuitenkaan ole epäonnistuja, vaikka matkaani mahtuu väriä valintoja ja niistä seuranneita ongelmia.

Olen juuri valmistumassa teologian maisteriksi. Aloittaessani opintojani en oikein tiennyt, mitä olin lähdössä tekemään. Olin seurakuntanuori, olin isonen. Halusin olla jotain enemmän. Teologinen tiedekunta on antanut minulle valtavasti, mutta se on aina auennut vasta jälkeen päin, pala palalta. Vihasin kreikan opiskelua niin kauan, kunnes peruskurssi oli takana. Sulkiessani salin oven perässäni lopputentin jälkeen rakastuin kreikkaan. Ymmärsin kuinka opettaja oli vuoden ajan tarjoillut minulle työkaluja tutustua omin silmin silminäkijätodistukseen Kristuksesta.

Pian opintojen alkuvaiheen myrskyissä sain kutsun tulla kahville Suomen teologiseen instituuttiin. Sieltä kuulemma löytyisi teologin identiteetti, siis jos ei ollut vielä löytänyt sitä TYT:stä. En tiedä löytyikö instituutista identiteettiä, mutta sieltä löytyi ainakin paljon ystäviä; matkaseuraa tiellä tuntemattomaan. Instituutti on kuin lentotasema. Meitä tulee eri suunnista paikalle, vietämme yhdessä aikaa peläten ja toivoen tulevaa. Sitten yksi kerrallaan meitä kuulutetaan lähtöporteille ja sitten me katoamme. Meitä ei enää ole. Tilalle tulee aikuisia ihmisiä: pastori Raumalla ja pastori Vantaalla. Piirityöntekijä.

Lähteminen on kuin uimaan menemistä. Mitä pidempään sitä pelkää, sitä vaikeampi on veteen hypätä. Pelkään, että olen rakastunut lentokenttään – en enää edes halua nousta lentokoneeseen. Mutta jossain kohtaa on varmastikin pakko. Onko?

Martti Pyykönen, TM

Suuri kiitos jos myös kesällä

Viime kesä oli STI:ssä taloudellisesti todella vaikea jakso. Kuluja oli melkein saman verran kuin muulloinkin mutta tuloja hyvin vähän. Juuri ja juuri selvisimme. Olemme hyvin kiitollisia, jos tuet STI:n toimintaa myös kesällä. Rukouksia ja taloudellista tukea tarvitaan välttämättä silloinkin.

Ennakkotietoa: Syyskauden avajaiset

Keskiviikkona 6.9. STI:ssä, Kaisaniemenkatu 13 A 4. krs

Klo 15 Suuri kirjatori ja kahvit. Paljon teologisia ja kristillisiä kirjoja melkein ilmaiseksi.

Klo 16 Luther ja juutalaiset. Mitä uskonpuhdistaja kirjoitti? Miksi hän kirjoitti? Mitä johtopäätöksiä tulisi tehdä?

TT Pekka Lindqvist. Kysymyksiä ja vastauksia. Tervetuloa!

Syksyn ohjelmasta

STI:n syksyn ohjelma on suurelta osin valmis. Keskiviikkona 6.9. pidetään avajaiset: on suuri kirjatori ja kuullaan, miksi Martti Luther kirjoitti juutalaisista niin kuin kirjoitti. Syyskuussa alkaa luentosarja luterilaisen uskon aarteista – mitä ne ovat ja miten niitä voisi opettaa seurakunnassa. Syyskuussa on myös iltapäivä, jonka aikana selviää, millaista oli elämä Jeesuksen ajan Galileassa.

Lokakuussa opiskellaan mm. paremmiksi puhujiksi puhetaidon kouluttaja Antti Mustakallion johdolla ja löydetään vastauksia eksegetiikan suuriin kysymyksiin. Lokakuussa myös opiskellaan kreikkaa ja hepreaa.

Marraskuussa professori Lauri Thurén opettaa ymmärtämään Jeesuksen vertauksia. Marraskuussa on myös suuri keskustelu pelastumisesta. Vähintään kerran kuukaudessa saamme STI:n päiväkahveille kuukauden vieraan.

Nämä ja paljon muuta syksyllä STI:ssä. Syksyn ohjelma julkaistaan STI:n nettisivuilla (www.sti.fi) ja painettuna elokuussa.

Tuomas Luukkainen 2017

STI:n JÄSENJÄRJESTÖJEN KESÄJUHLAT

- * Lähetysyhdistys Kylväjä, Kesäpäivät Raahessa pe 16. – su 18.6., www.kylvaja.fi
- * Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Evankeliumijuhla Helsingissä pe 30.6. – su 2.7., www.sley.fi
- * Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland, Årsfest i Vörå, fre 30.6. – sön 2.7., www.slef.fi
- * Suomen Ev.lut. Kansanlähetys, Kansanlähetyspäivät Ryttylässä pe 7. – su 9.7., www.sekl.fi
- * Laestadianernas Fridsföreningars Förbund, Stormöte i Esse, fre 7. – sön 9.7., www.lff.fi
- * Länsi-Suomen Rukoilevaiset, Kesäseurat Kiukaisissa pe 14. – su 16.7., www.rukoilevaisuus.com
- * Medialähetys Sanansaattajat, Medialähetyksen elopäivät Lohjalla Vivamossa pe 18. – su 20.8., www.sansa.fi
- * Suomen Raamattuopiston Säätiö, Hengelliset Syventymispäivät Helsingissä to 24. – su 27.8., www.sro.fi

JARI RANKISEN MATKAT:

- Su 18.6. klo 16 Messu Helsingin Luther-kirkossa
- Su 16.7. klo 11 Messu Tampereen Luther-talossa
- Su 23.7. klo 12 Messu Espoon Ankkuri-kappelissa
- La 5.8 klo 14 Raamattuopetus ja seurat Luukkaan Pysäkillä Lappeenrannassa
- Su 6.8. klo 11 Jumalanpalvelus Vuoksenniskan rukoushuoneessa Imatralla ja klo 16 Armonkalliolla Lappeenrannassa
- Su 13.8. klo 12 Messu Seinäjoen Hyvän Paimenen kappelissa
- Pe 15.9. Sisälle Sanaan viikonloppu Suomen Raamattuopistolla

Jokaisen Kulmakiven
saajan

henkilökohtainen

VIITENUMERO

löytyy takasivun
osoitetarran oikeasta
yläkulmasta.

Viite helpottaa
maksun kohdentamista
ja on vastaanottajalle
viitteetöntä edullisempi.
STI:n pankkitilien numerot
alla infolaatikossa.

STI KESÄN AUKIOLOT:

26.-31.5. klo 9–16

1.–16.6. klo 9–15

19.6.–25.8. kiinni

28.8.–1.9. klo 9–16

4.9. alkaen klo 9–19

TUTUSTU STI:ssa kuvattujen luentojen tarjontaan kotisivujemme kautta:

<http://sti.fi/index.php/materiaaleja/videot>

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Sähköpostit

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Työntekijät

vs. pääsihteeri Jari Rankinen
tutkija Timo Eskola
sihteeri Kirsi Hänninen

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä
seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista
aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI
lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

SRO:n toiminnanjohtaja Lauri Vartiainen

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetisyhdistys Kylväjä
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10
euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirja-
lahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2017/186

Poliisihallituksen arpajaishallinto on myöntänyt
STI:lle 21.2.2017 luvan koko Suomen alueella
Ahvenanmaata lukuun ottamatta 21.2.2017–
31.12.2018 järjestettävälle rahankeräykselle. Varat
käytetään teologiseen ja pastoraaliseen
koulutukseen, julistus- ja julkaisutoimintaan,
kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja
hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat
varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto

Kirsi Hänninen

Painopaikka

Kirjapaino Hermes Oy

ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

*Herra, minä ylistän sinua
kansojen keskellä, minä laulan
kaikille kansoille sinun kiitostasi.*

*Sinun armosi ulottuu yli
taivaitten, sinun uskollisuutesi
ylös pilviin.*

Psalmi 108:4-5

Kuvat: Ilkka Rytilahti

Etukansi: Metsätie Lopella
Takakansi: Alkukesän vehreyttä
Repovuoren kansallispuistossa